

**PIERWSZY
WARSZAWSKI
KONGRES
JUDAISTYCZNY**

Warszawa, 16 – 18 czerwca 2008

DZIEŃ PIERWSZY
16 VI 2008 (poniedziałek)

Godzina: 10.00–12.00

Rozpoczęcie Kongresu

BUDYNEK
STAREGO
BUW-U AULA

Godzina: 12.00–14.00

Asymilacyjne projekty modernizacyjne – w poszukiwaniu nowej tożsamości

Obrady prowadzi: prof. dr hab. Anna Landau-Czajka

12.00–14.00

1. Aleksandra Bilewicz, MISH UW

Sefardyjczyk jako model Żyda nowoczesnego: O inspiracjach sefardyjskich w polsko-żydowskiej literaturze emancytacyjno-asymilacyjnej

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA A

2. dr hab. Eugenia Prokop-Janiec, UJ

Ewolucja asymilatorskiego projektu modernizacyjnego: środowisko „Izraelity” w dwudziestoleciu międzywojennym

3. dr Marta Sikorska-Kowalska, UŁ

Asymilacja, patriotyzm, socjalizm. Heilpernowie, Konowie, Heryngowie – Żydzi – socjaliści – dylematy tożsamości

4. dr Mikhail Kizilov, Merton College

Modernizacja a dehebraizacja karaimskiej gminy w Polsce 1918–1939

Zagłada. Zapisy literackie i metafizyka

Obrady prowadzi: dr Jacek Leociak

12.00–14.00

1. mgr Ewa Wiatr, UŁ

„Kronika Getta Łódzkiego” zwierciadłem życia codziennego

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA 125

2. mgr Marta Janczewska, CBnZ

Zapis codzienności w literaturze dokumentu osobistego czasu Zagłady (na podstawie tekstów pisanych tam i wtedy)

3. mgr Małgorzata Zduniak-Wiktorowicz, UAM

Sztetl opowiada – Zagłada zaświadczona

Poniedziałek 16 VI 2008

4. **Konrad Wójcik**, IKP Kołobrzeg
Bluźnierstwo wobec braku Boga. Lektura Calela Perechodnika w kontekście świadectw Zagłady

Dzieciństwo po wojnie. Żydowskie szkoły i sierocińce

Obrady prowadzi: **dr Helena Datner**

12.00–14.00

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA 17

1. **prof. dr hab. Joanna B. Michlic**, Lehigh University
Dzieciństwo w sierocińcach żydowskich w Polsce po II wojnie światowej w świetle zachowanych źródeł

2. **Noemi Bażanowska**, UJ
Rola powojennych żydowskich domów dziecka w kształtowaniu postaw społecznych i świadomości narodowej wychowanków

3. **dr Ewa Pogorzała**, PWSZ Zamość
Szkolnictwo dla dzieci żydowskich w Polsce po II wojnie światowej

Filozofia. Starożytność i Średniowiecze

Obrady prowadzi: **prof. dr hab. Stanisław Krajewski**

12.00–14.00

WYDZIAŁ
ORIENTALIS-
TYCZNY
SALA
SCHAYERA

1. **Prof. dr hab. Edward Lipiński**, Leuven
Od ideologii królewskiej do mesjanizmu w Psalmach Salomona

2. **dr Anna Kuśmirek**, UKSW
Mesjanizm w tradycji targumicznej

3. **dr Marzena Zawadowska**, UMCS
A-mistyczny mesjanizm wczesnych Karaimów: racjonalistyczne podejście do egzegezy biblijnej

4. **dr Piotr Paziński**
Utopia bez apokalipsy – mesjańskie poglądy Majmonidesa

Jidyszland

Obrady prowadzi: **dr Mirosława Bułat**

12.00–14.00

1. **Prof. dr hab. Ewa Geller**, UW
Jidyszland: żydowska Atlantyda. Próba definicji

STARY

BUW

SALA 107

2. **dr Natan Cohen**, University Bar Ilan
Mity jidyszlandu: odkrywanie legendy o Esterce w literaturze żydowskiej

3. **dr Alexander Kurc**, Fundacja im. Michela de Montaigne Białystok
Wielokulturowa tożsamość Żydów polskich – na podstawie badań w projekcie „Pojednanie – Żydzi i Polacy”

Antysemityzm i jego formy

Obrady prowadzi: **prof. dr hab. Ireneusz Krzemiński**

12.00–14.00

1. **mgr Mikołaj Winiewski**, UW
Specyfika stereotypu Żyda – „zimny” i „kompetentny”

STARY

BUW

SALA 212

2. **dr Przemysław Różański**, UG
Antysemityzm – stereotyp czy coś więcej?

Godzina: 14.00–15.30

Przerwa obiadowa

Godzina: 15.30–17.00

Syjonizm do 1939 r.

Obrady prowadzi: **prof. dr hab. Szymon Rudnicki**

15.30–17.00

1. **dr hab. Leszek Hońdo**, UJ
Początki syjonizmu w Galicji

INSTYTUT

HISTORYCZNY

SALA A

2. **dr Krzysztof Ulanowski**, UG
Chaluce. Od obietnicy ziemi do Ziemi Obiecanej

3. mgr Maciej Wójcicki, UW

Związek Młodzieży Żydowskiej im. Trumpeldora – Bejtara w Polsce, jako czynnik modernizacji społeczności żydowskiej

15.30–17.00

Zagłada. Zapisy literackie – dzieci i młodzież

Obrady prowadzi: dr Dorota Krawczyńska

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA 125

1. dr Justyna Kowalska-Leder, IKP UW

Życie codzienne pod okupacją niemiecką w dziennikach dzieci żydowskich

2. mgr Julia Makosz, UJ

Pieśni getta

15.30–17.00

Postawy i opcje tożsamościowe polskich Żydów po II wojnie światowej

Obrady prowadzi: prof. dr hab. Małgorzata Melchior

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA 17

1. mgr Adrian Wójcik, dr Michał Bilewicz, UW

Co wynika z tożsamości Polskich Żydów przelotem tysiącleci? Analiza badań ilościowych

2. mgr Joanna Wiszniewicz, ŻIH

Jedno czy dwa „drugie pokolenia” w Polsce? Wstępne rozpoznanie problematyki

3. mgr Kamila Klauzińska, UJ

Współczesna genealogia Żydów polskich w oczach antropologa. Studium jednego przypadku

15.30–17.00

Filozofia. Myśl współczesna cz. I

Obrady prowadzi: dr hab. Jan Doktor

WYDZIAŁ
ORIENTALIS-
TYCZNY
SALA
SCHAYERA

1. mgr Wojciech Hanuszkiewicz, SNS IFiS PAN

Nauka i mesjanizm. Filozofia kultury Hermanna Cobena

2. dr Adam Lipszyc, IFiS PAN

Ernst Bloch: ślady zbyt wyraźne

3. mgr Urszula Idziak, SNS IFiS PAN

Obietnica, czyli Jacquesa Derridy mesjanizm bez mesjanizmu

Literatura cz. I

Obrady prowadzi: dr Marta Marzańska

15.30–17.00

1. dr Małgorzata Domagalska, UŁ

Warszawa przyszłości, ale dla kogo? Futurystyczne wizje stolicy w antysemitycznej prozie przelotem XIX i XX wieku

STARY
BUW
SALA 211

2. mgr Zuzanna Kołodziejka, UW

Przestrzeń Warszawy widziana oczami jej żydowskich mieszkańców

3. mgr Katarzyna Mazurczak, UW

Żydowskie domy literackie w Warszawie: Rodziny Cejlin i Alterman w okresie rozkwitu publicystyki hebrajskiej i jidysz

Jidyszland. Kultura

Obrady prowadzi: dr Natan Cohen

15.30–17.00

1. dr Joanna Nalewajko-Kulikow, IH PAN

Nauka ojczystego języka

STARY
BUW
SALA 107

2. mgr Aleksandra Geller, UW

Was iz jidyszizm? – koncepcje kultury jidysz na podstawie publicystyki w „Literarisze Bleter”

3. mgr Karolina Szymaniak, UJ

Wytaczanie granic – krytyka literacka wobec zagadnień tożsamości literatury jidysz

Antysemita tradycja. Mowa narodowo-katolicka

Obrady prowadzi: prof. dr hab. Ireneusz Krzemiński

15.30–17.00

1. dr Grzegorz Krzywiec, IH PAN

Dziedzictwo II Rzeczypospolitej? – antysemityzm jako kod kulturowy, projekt narodowy i Weltanschauung

STARY
BUW
SALA 212

2. dr Agnieszka Friedrich, UG

Ideologia i frazeologia antysemita na łamach „Roli” Jana Jeleńskiego.

3. mgr Przemysław Wiatrowski, UAM

Mowa nienawiści? Obraz Żyda w „Przewodniku Katolickim” z lat 30. XX wieku

Godzina: 17.00–17.30

Przerwa na kawę

Godzina: 17.30–19.00

Judaizm reformowany

17.30–19.00 Obrady prowadzi: dr Artur Markowski

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA A

1. dr Dariusz Konstantynów, ISz PAN

„My i żydzi u pomnika cywilizacji”. Reakcje na otwarcie Wielkiej Synagogi na Tłomackiem w Warszawie

2. dr Michał Galas, UJ

Wpływy reformy judaizmu na ziemiach polskich w XIX i początkach XX wieku

3. dr Natalia Aleksion, Touro College

Nowy model rabinatu w międzywojennej Polsce

Żydzi w getcie

17.30–19.00 Obrady prowadzi: dr Dariusz Libionka

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA 125

1. dr Aleksandra Namysło, IPN

Rola Centrali Żydowskich Rad Starszych w organizacji opieki społecznej i zdrowotnej wśród ludności żydowskiej Wschodniego Górnego Śląska (1940–1943)

2. mgr Jakub Petelewicz, UW

Żydowska Samopomoc Społeczna w GG i jej rola w życiu małych gett

3. mgr Joanna Ostrowska, UJ

Prostytucja (formalna i nieformalna) w Polsce w okresie II wojny światowej / getta

Wydarzenia marca '68 – w optyce środowisk żydowskich

Obrady prowadzi: mgr Joanna Wiszniewicz

17.30–19.00

1. dr August Grabski, ŻIH

Wydarzenia marcowe 1968 roku w optyce żydowskich komunistów

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA 17

2. dr Tadeusz Paweł Rutkowski, UW

Żydowski Instytut Historyczny i jego pracownicy w okresie wydarzeń marcowych 1968 r.

3. mgr Kamila Dąbrowska, UW

Dolny Śląsk jako ojczyzna prywatna żydowskich, marcowych emigrantów

Filozofia. Myśl współczesna cz. II

Obrady prowadzi: dr Adam Lipszyc

17.30–19.00

1. dr Grzegorz Hetman

Wizja mesjanizmu w myśli Lucjana Mariana Freytaga

WYDZIAŁ
ORIENTALIS-
TYCZNY
SALA
SCHAYERA

2. mgr Katarzyna Liszka, UW

Obietnica mesjańska w cieniu pamięci Szosa

3. prof. dr hab. Stanisław Krajewski, IFiS PAN

Mesjanizm a dialog międzyreligijny

Literatura cz. II

Obrady prowadzi: dr Alina Molisak

17.30–19.00

1. mgr Maria Antosik-Piela, ŻIH

Żydowski świat przestępczy na tle przedwojennej Warszawy

STARY
BUW
SALA 211

2. dr hab. Szoszana Ronen, UW

Żyd piszący po hebrajsku w Warszawie – dlaczego?

3. mgr Bella Szwarzman-Czarnota, Midrasz
Żona Lota ogląda się za siebie – obraz zagłady miasta w twórczości poetek języka jidysz

Jidyszland. Literatura

17.30–19.00 Obrady prowadzi: dr Joanna Lisek

STARY
BUW
SALA 107

1. dr Magdalena Sitarz, UJ
Szolem Asz pomiędzy Jidyszlandem a kulturą polską

2. dr Mirosława Bułat, UJ
„Na warszawskiej scenie” (Żydowska kultura teatralna międzywojennej Warszawy we wspomnieniach Zygmunta Turkowa)

3. dr Magdalena Ruta, UJ
Obraz miasteczka w prozie jidysz okresu PRL

Wrogi Żyd – niewinny Polak. Retoryka antysemicka

17.30–19.00 Obrady prowadzi: prof. dr hab. Ireneusz Krzemiński

STARY
BUW
SALA 212

1. dr Piotr Forecki, UAM
Retoryka antysemicka w obronie paradygmatu polskiej niewinności

2. mgr Joanna Grzelak, UAM
Stereotyp Żyda w języku polskim

3. dr Monika Bednarczuk, PWSZ
Polak w sidłach Salome (antysemityzm i płęć)

DZIEŃ DRUGI
17 VI 2008 (wtorek)

Godzina: 9.30–11.30

Historia Żydów w średniowieczu

9.30–11.30 Obrady prowadzi: dr Anna Michałowska-Mycielska

Wtorek 17 VI 2008

1. prof. dr hab. Hanna Zaremska, IH PAN
Źródła do badania liczebności Żydów polskich w średniowieczu

STARY
BUW
SALA 207

2. Magdalena Dopieralska, IA UW
Kultura żydowska w świetle źródeł archeologicznych – możliwości i pułapki

3. mgr Marianna Otmianowska
Karykaturalne przedstawienia Żydów w scenach pasyjnych w polskim malarstwie gotyckim

Galicja – szczególna droga?

Obrady prowadzi: dr Michał Galas

9.30–11.30

1. prof. dr hab. Iwan Monołatyj, NUP
Żydowska wspólnota Galicji Wschodniej w polityce Habsburgów. Orientacje etnokulturalne i etnoreligijne

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA A

2. dr Anna Jakimszyn, UJ
Żydzi krakowscy a szkolnictwo świeckie stopnia początkowego w czasach Włdnego Miasta Krakowa (1815–1846)

3. dr Małgorzata Śliż
Gmina żydowska w Galicji między tradycją a nowoczesnością. Modernizacja form organizacyjnych

4. dr Łukasz Tomasz Soroka, AP KEN
Żydzi w XIX-wiecznej Radzie Miasta Krakowa

Zagłada. Zapisy literackie – zawodowi literaci

Obrady prowadzi: dr Justyna Kowalska-Leder

9.30–11.30

1. mgr Monika Polit, ŻIH
„Reporter w getcie” – reportaże Józefa Zelikowicza z getta łódzkiego

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA 125

2. dr Monika Szablowska-Zaremba
Pisarz – świadek Zagłady – o literackich zapisach Stanisława Wygodzkiego

Wtorek 17 VI 2008

3. mgr Joanna Roszak, UAM
Idąc, opowiadali bajkę. Buczkowski – Buber

4. prof. dr hab. Rachel Brenner
Spojrzenie z drugiej strony: polscy pisarze o getcie

Przemiany dokonujące się w zbiorowości polskich Żydów po wojnie

(po dzień dzisiejszy),

Obrady prowadzi: mgr Ewa Koźmińska-Frejlak

9.30–11.30

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA 17

1. dr Helena Datner, ŻIH
prof. dr hab. Stanisław Krajewski, IFiS PAN
Założenia i kształt powojennej galerii Muzeum Historii Żydów Polskich

2. dr hab. Bożena Szaynok, UW
Żydzi wobec sytuacji politycznej Polski po 1944 roku

3. mgr Izabela Kazejak, EUJ
Między integracją a emigracją. Mniejszości żydowskie w polskim Wrocławiu i ukraińskim (sowieckim) Lwowie (1944–1991)

4. Anna Domagała, UŚ
Żydzi w Zagłębiu Dąbrowskim po II wojnie światowej

Jidyszland. Motywy

Obrady prowadzi: dr Magdalena Ruta

9.30–11.30

STARY
BUW
SALA 107

1. dr Agnieszka Żółkiewska, ŻIH
Geneza idei żydowskiego humoru narodowego

2. mgr Aleksandra Wilczura, UJ
Folklor Żydów na ziemiach polskich w latach 1918–1939 w pracach muzykologów żydowskich

3. mgr Agata Kondrat, UW
„Der moderner sznajder” jako źródło informacji o modzie żydowskiej lat 30-tych XX wieku

4. dr Joanna Lisek, UW
Problematyka kobieca w Księgach Pamięci (na przykładzie Pińczowa)

Sabataizm, chasydyzm, mistyka

Obrady prowadzi: prof. dr hab. Edward Lipiński

9.30–11.30

1. dr hab. Jan Doktor, ŻIH
Upadek Mesjasza?

WYDZIAŁ
ORIENTALIS-
TYCZNY

2. dr Paweł Maciejko, HU
Mesjanizm i antymesjanizm w pismach Rabina Jonatana Eibeschütza

SALA
SCHAYERA

3. Agata Paluch, UJ
Mesjasz jako mówiący. Mistyczna koncepcja postaci Mesjasza

Literatura cz. III

Obrady prowadzi: dr Małgorzata Domagalska

9.30–11.30

1. prof. dr hab. Sławomir Żurek, KUL
Polsko-żydowska Warszawa w zapisach poetyckich Arnolda Stuckiego

STARY
BUW
SALA 211

2. dr Alina Molisak, UW
Warszawa Szaloma Asza i Jakuba Appenzlaka

3. dr Marta Marzańska, UW
Bialik w Warszawie

4. Anna Kulpa, UJ
Ulica Dzika Kadii Motodowskiej – przeciw nędzy, niesprawiedliwości, wykluczeniu

5. mgr Magdalena Stańczuk, UW
*„Wracam do ciebie, miasteczko...” – Warszawa w twórczości Władysława Szle-
ngla*

Narodziny i rozwój dyskursu antysemitckiego

9.30–11.30

Obrady prowadzi: dr hab. Andrzej Żbikowski

STARY
BUW
SALA 212

1. dr Aleksandra Sulikowska-Gąska, UW
Żydzi i judaizanci na Rusi w XV i XVI wieku
2. dr Dobrosława Świerczyńska, IBL PAN
Henryk Sienkiewicz i kwestia żydowska. Między stereotypem a doświadczeniem
3. dr Jolanta Żyndul, UW
Karczma żydowska jako locus delicti, czyli próba przestrzennego umiejscowienia zbrodni rytualnej
4. mgr Marcin Soboń, AŚ
Galicyjskie echa wystąpień antyżydowskich w Rosji i Królestwie Polskim 1881 r.

Godzina: 11.30–12.00

Przerwa na kawę

Godzina: 12.00–13.30

12.00–13.30

Żydzi w Rzeczypospolitej XVI–XVIII cz. I

Obrady prowadzi: dr hab. Adam Kaźmierczyk

STARY
BUW
SALA 207

1. mgr Bartłomiej Majchrzak UW r
Tekst prawny (instrukcje sejmikowe, inne akty normatywne) jako źródło do badania dziejów Żydów w Polsce
2. mgr Maria Cieśla, IH PAN
Metryka Litewska jako źródło do historii Żydów w Wielkim Księstwie Litewskim w XVII i XVIII wieku
3. dr Stefan Gąsiorowski, UJ
Żydzi w księgach miejskich sądu wójtowsko-lawniczego na przykładzie Żółtkwi w XVII i XVIII wieku

Wtorek 17 VI 2008

Żydzi w Rosji i Królestwie Polskim w XIX wieku

Obrady prowadzi: prof. dr hab. Daniel Grinberg

12.00–13.30

1. dr Inna Sorkina, UJKG

*Rosja: wieś, sztetl, miasto: nowa rzeczywistość*INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA A

2. dr Jacek Walicki, UŁ

Położenie prawne Żydów w Królestwie Polskim 1815–1914

3. dr Artur Markowski, UW

*Między państwem a rytuałem. Rodzina żydowska w Królestwie Polskim pierwszej połowy XIX wieku***Zagłada. Aspekty przestrzenne, materialne, demograficzne**

Obrady prowadzi: dr Dariusz Libionka

12.00–13.30

1. dr Dorota Krawczyńska, IBL PAN

*Przestrzeń Zagłady – rzeczywistość i wyobrażona*INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA 125

2. mgr Kazimierz Latuch, GUS

*Przemiany demograficzne i straty wojenne polskiej ludności żydowskiej w latach 1939–1945***Jidyszland. Wielojęzyczność**

Obrady prowadzi: prof. dr hab. Ewa Geller

12.00–13.30

1. mgr Dick Betlem, UA

*Trzy podejścia do wczesnego rozwoju języka jidysz (Weinreich, Katz, Wexler)*STARY
BUW
SALA 107

2. dr Przemysław Piekarski, UJ

Formacje hybrydalne w jidysz

3. mgr Izabela Olszewka, UG

Elementy kulturowe w tłumaczeniu powieści I.B. Singera

Wtorek 17 VI 2008

Zbiorowość żydowska w pierwszych latach po wojnie: powroty ocalonych, próby zadomowienia się, migracje

12.00–13.30

Obrady prowadzi: prof. dr hab. Joanna Michlic

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA 17

1. prof. dr hab. Monika Adamczyk Garbowska, UMCS
Czy to na pewno Ryki? Powroty ocalonych do rodzinnych miejscowości według relacji w księgach pamięci

2. dr Edyta Gawron, UJ
Spoleczne aspekty migracji Żydów w Polsce w latach 1945–1948

3. mgr Ewa Koźmińska Frejlik
Casus polsko-żydowskich małżeństw mieszanych w okresie tuż-powojennym

Mesjanizm i polityka

12.00–13.30

Obrady prowadzi: dr Paweł Maciejko

WYDZIAŁ
ORIENTALIS-
TYCZNY
SALA
SCHAYERA

1. mgr Artur Skorek, UJ
Dialektyka procesu zbawczego według rabina Awrahama Kuka – rola profanum w czasach mesjańskich

2. mgr Krzysztof Chaczko, UWŹ
Polityka mesjanistyczna? W poszukiwaniu elementów koncepcji mesjanistycznej wśród izraelskich partii religijnych

3. mgr Maja Rosińska, UJ
Problem mesjanizmu w myśli chasydów z dynastii Lubawicz

Z dziejów wystąpień antysemitycznych

12.00–13.30

Obrady prowadzi: dr hab. Andrzej Żbikowski

STARY
BUW
SALA 212

1. Anna Magdzińska UAM
Wystąpienia antyżydowskie w Chojnicach w 1900 roku

2. dr Katarzyna Pereira UwB
Żydowscy przyjaciele Charles'a Peguy

3. mgr Karen Auerbach, BU
Rodziny żydowskie z Ujazdowskiej 16

Godzina: 13.30–15.30

Przerwa na obiadowa

Godzina: 15.30–17.00

Żydzi w starożytności cz. I

Obrady prowadzi: prof. dr hab. Edward Lipiński

15.30–17.00

1. dr Andrzej Mrozek, UJ
Izraelski dualizm państwowy od X do VIII w. p.n.e.

WYDZIAŁ
ORIENTALIS-
TYCZNY
SALA
SCHAYERA

2. prof. dr hab. Izabela Jaruzelska, UW
Prorocy wobec wyprawy Achaba do Ramoth-gilead

3. mgr Marcela Kościńczuk, UAM
Narracyjne źródła konstytuowania się żydowskich wspólnot religijnych w okresie drugiej świątyni

Żydzi w Rzeczypospolitej XVI–XVIII cz. II

Obrady prowadzi: dr hab. Adam Kaźmierczyk

15.30–17.00

1. dr Szymon Kazusek, AŚ
Żydzi w handlu Rzeczypospolitej XVI–XVIII wieku. Perspektywy badawcze

STARY
BUW
SALA 207

2. mgr Przemysław Czyżewski, UwB
Protokoły ofiary 10 i 20 grosza z 1789 r. jako źródło do badań nad rolą sum lokowanych w kahałach w dochodowości szlacheckiej i kościelnej na przykładzie powiatu grodzieńskiego

3. Ewa Olesiuk, UW
Kamera Wojny i Domen jako źródło do badań nad historią Żydów w Nowych Prusach Wschodnich w latach 1795–1807

Odradzanie się społeczności żydowskiej po wojnie: instytucje (do 1950 r.)

15.30–17.00 Obrady prowadzi: dr hab. Bożena Szaynok

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA 17

1. dr Ignacy Einhorn, TSKŻ
Towarzystwo Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w Polsce w latach 1921–1950

2. Stephan Stach, SDI Lipsk
Geneza i pierwsze lata działalności Żydowskiego Instytutu Historycznego 1944/47–50

3. mgr Martyna Rusiniak, UW
Odradzanie się życia społeczności żydowskiej w Polsce na przykładzie Bundu

Twórczość przypominana

15.30–17.00 Obrady prowadzi: dr Małgorzata Stolarska

STARY
BUW
SALA 2II

1. mgr Magdalena Cześniak
Jonasz Stern – artysta zapomniany?

2. dr Renata Piątkowska, MHŻP
Jakub Apenszlak – współtwórca Żydowskiego Towarzystwa Krzewienia Sztuk Pięknych

3. dr Krzysztof Tkaczyk, UW
Carl Einstein w poszukiwaniu totalności sztuki

Jidyszland. Wielokulturowość

15.30–17.00 Obrady prowadzi: dr Przemysław Piekarski

STARY
BUW
SALA III

1. dr Grażyna Olszewska-Baka, Fundacja im Michela de Montaigne
Obrazy polskiej tożsamości w biografjach Żydów białostockich. Na podstawie realizacji projektu „Pojednanie – Żydzi i Polacy”

2. mgr Magdalena Ewa Młynek, JGU
„A Bintel Brief”: praktyczna pomoc w akulturacji wschodnioeuropejskich Żydów w Stanach Zjednoczonych Ameryki

3. mgr Anna Gulińska, Fundacja Bruchejon
Redstu jidysz? Jidysz Żydów polskich w XXI wieku. Kto, gdzie, jak i dlaczego mówi jeszcze po żydowsku

Z dziejów wystąpień antysemickich cz. II

Obrady prowadzi: dr hab. Andrzej Żbikowski

15.30–17.00

1. Agata Dąbrowska, UŁ
Wpływ niemieckiej propagandy antysemickiej lat trzydziestych i czterdziestych XX wieku na kształtowanie wizerunku Żyda w kulturze polskiej

STARY
BUW
SALA I

2. Andrzej Zamojski, UwB
Władza sowiecka i antysemityzm. Przypadek wschodniej Białorusi lat 20-tych i 30-tych

Godzina: 17.00–17.30

Przerwa na kawę

Godzina: 17.30–19.00

Żydzi w starożytności cz. II

Obrady prowadzi: prof. dr hab. Izabela Jaruzelska

17.30–19.00

1. dr Bogusława Filipowicz, UW
„Dzieci z Elefantyny” – status prawny dzieci żydowskich na Elefantynie

WYDZIAŁ
ORIENTALIS-
TYCZNY

2. mgr Paweł Kociszewski, UW
Prawo diaspory żydowskiej na Elefantynie

SALA
SCHAYERA

3. prof. dr hab. Edward Dąbrowa, UJ
Hasmoneusze w świetle dokumentów qumrańskich

Żydzi w Rzeczypospolitej XVI–XVIII cz. III

Obrady prowadzi: dr hab. Adam Kaźmierczyk

17.30–19.00

STARY
BUW
SALA 207

1. **mgr Anna Rutkowski, UJ**
Kronika Szeris Jisroel Menahema Manna ben Salomona Halewiego Amelander jako źródło do dziejów Żydów polskich w XVI–XVIII wieku

2. **mgr Andrej Szpirt, RAN Moskwa**
Źródła „chrześcijańskie” w kronikach żydowskich doby powstania B. Chmielnickiego

3. **dr Anna Michałowska-Mycielska, UW**
Gminne księgi wpisów (pinkasy) – możliwości i ograniczenia badawcze

Żydzi w ukryciu w czasie II wojny światowej

17.30–19.00 Obrady prowadzi: prof. dr hab. Małgorzata Melchior

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA 125

1. **dr hab. Grzegorz Berendt, UG**
Cena życia – rola pieniądza, majątku i pracy w walce o przetrwanie na „aryjskiej stronie”

2. **Monika Stępień, UJ**
Dzień powszedni papierowych Żydów na przykładzie losów H. Fisher i M. M. Mariańskich

3. **mgr Zuzanna Schnepf-Kończak, SNS IFiS PAN**
Badanie stosunków między Żydami ukrywającymi się na wsi a ich gospodarzami z perspektywy wybranych kategorii socjologii emocji

4. **mgr Ewa Nowogrodzka, UJ**
Stosunki między partyzantką żydowską a mieszkańcami wsi w północnej części dystryktu lubelskiego

Synagoga, kino, pomnik

17.30–19.00 Obrady prowadzi: dr Krzysztof Tkaczyk

STARY
BUW
SALA 211

1. **mgr Magdalena Maciudzińska, UAM**
Arnold W. Brunner i nowa koncepcja architektury synagogałnej przełomu XIX i XX wieku

2. **dr Bożena Grzegorzczak, UMK**
W krainie Szeherazady – amsterdamski kinoteatr „Tuschinski”

3. **dr Eleonora Jedlińska, UŁ**
„Pamięć Miejsca/Miejsce Pamięci. Muzeum w Bełżcu”

Język hebrajski

Obrady prowadzi: dr Maciej Tomal

17.30–19.00

1. **dr Marek Piel, UJ**
Hebrajskie teksty literackie jako źródło do badań nad gramatyką współczesnej hebrajszczyzny

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA A

2. **dr Maciej Tomal, UW**
Hebrajski izraelski na tle dialektów nowoaramijskich. Uwagi typologiczne

Chrześcijanizm, antysemityzm i Holocaust

Obrady prowadzi: prof. dr hab. Ireneusz Krzemiński

17.30–19.00

1. **dr Luiza Arabella Wawrzyńska-Furman, PRChiŻ**
„Starsi Bracia” czy „bogobójcy”? – szczególna odpowiedzialność chrześcijan za antysemityzm

STARY
BUW
SALA 212

2. **mgr Joanna Furła-Buczek, UW**
Język okupacyjnych obwieszczeń dotyczących Żydów jako pośrednie narzędzie Zagłady

3. **dr Piotr Weryński, dr Dorota Dolińska, PŚ Katowice**
Resentyment polski wobec Holocaustu jako faktu społecznego

Godzina: 19.00

Kolacja

DZIEŃ TRZECI
18 VI 2008 (środa)

Godzina: 9.30–11.30

Żydzi w starożytności cz. III

9.30–11.30 Obrady prowadzi: **dr Łukasz Niesiołowski-Spanò**

- WYDZIAŁ
ORIENTALIS-
TYCZNY
SALA
SCHAYERA
- mgr Paweł Plichta, UJ**
W Jerozolimie doznacie pociechy (Iz. 66:13). Rola Świętego Miasta w tekstach Tanachu
 - dr Andrzej Nowak, AM Warszawa**
Śpiew psalmiczny jako czynnik integrujący środowiska żydowskie w okresie utraty państwowości przez starożytny Izrael
 - dr hab. Adam Łajtar, UW**
Spółeczność żydowska w Leontopolis
 - dr Krystyna Stebnicka, UW**
Obecność lokalnych patriarchów w gminach żydowskich diaspory w okresie cesarstwa

Żydzi w Rzeczypospolitej XVI–XVIII cz. IV

9.30–11.30 Obrady prowadzi: **dr hab. Adam Kaźmierczyk**

- STARY
BUW
SALA 207
- dr Hanna Węgrzynek, ŻIH**
Źródła kościelne dotyczące dziejów Żydów polskich
 - mgr Zuzanna Bednarek, PAT**
Obrazy narodu wybranego w katechizmach katolickich od końca średniowiecza do XVIII wieku: od religijnej akceptacji do antyjudaizmu
 - dr Witold Bobryk, APS**
Stosunek duchowieństwa unickiego do ludności żydowskiej w świetle konsytorza eparchii chełmskiej w XVIII wieku
 - dr Jurgita Verbickiene, CBŻEW**

Ocena ludności żydowskiej w publikacji antytatarskiej Piotra Czyżewskiego „Alfurkan Tatarski” (Wilno, 1616): spojrzenie komparatystyczne i recepcje obrazu

Doświadczenia II RP

Obrady prowadzi: **dr Jolanta Żyndul**

9.30–11.30

- dr hab. Konrad Zieliński, UMCS**
O tułactwie inaczej. Przymusowe migracje Żydów w latach I wojny światowej jako czynnik sprzyjający emancypacji
- mgr Kamil Kijek, UW**
Modernizacyjny wpływ państwa polskiego jako kontekst zbiorowego doświadczenia i zmiany świadomości politycznej ostatniego pokolenia Żydów II RP
- mgr Pascale Falek, OU**
Poszukiwanie podwójnej emancypacji: historia zmagania kobiet żydowskich w Polsce okresu międzywojennego
- mgr Karolina Rąb, PŚ**
BUND a społeczność obywatelskie

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA A

Literatura – Zagłada – żydowska tożsamość

Obrady prowadzi: **prof. dr hab. Monika Adamczyk-Garbowska**

9.30–11.30

- prof. dr hab. Sławomir Buryła, UWM**
Zagłada widziana zza oceanu („Rozbitkowie” Sydora Reya)
- mgr Laura Quercioli Mincer, ULS Rzym**
Cisza i krzyk. Tożsamość homoseksualna i tożsamość żydowska u Juliana Strykowskiego i u Giorgia Bassaniego
- mgr Bartłomiej Krupa, UAM**
Ci, którzy odchodzą. Pamięć Zagłady w prozie lat 1987–1996
- Anna Dobiegała, UWM**
Stanisław Benski – dzieje nieznanne

INSTYTUT
HISTORYCZNY
SALA 17

Sztuka. Interpretacje

9.30–11.30 Obrady prowadzi: dr Renata Piątkowska

- STARY
BUW
SALA 2II
1. mgr Monika Czekanowska, UAM
Czy scena przedstawiająca Dwunastoletniego Chrystusa w świątyni w XIX w. jest obrazem żydowsko-chrześcijańskich polemik?
 2. mgr Małgorzata Paszyłka-Galza, MNwG
Józef Budko (1888–1940) – artysta zapomniany
 3. dr Małgorzata Stolarska, MHŻP
Heinrich Tischler – żydowski ekspresjonista z Wrocławia
 4. dr hab. Barbara Breysach, UWM
Posthabsburska sztuka żydowska

Antysemityzm. Socjologia cz. V

17.30–19.00 Obrady prowadzi: prof. dr hab. Ireneusz Krzemiński

- STARY
BUW
SALA 2I2
1. mgr Joanna Guzik, UJ
Antysemityzm w Japonii
 2. mgr Andrzej Kujawski, IZ w Poznaniu
Problem antysemityzmu w Unii Europejskiej
 3. mgr Magdalena Kuleta-Hulboj, UW
Konfrontacja odmiennych wspólnot pamięci czy dialog? Polsko-izraelska wymiana młodzieży

Godzina: 12.30–14.00

BUDYNEK
STAREGO
BUW-U AULA
GŁÓWNA

Zakończenie kongresu: panel dyskusyjny prowadzi
prof. dr hab. Jerzy Tomaszewski

Środa 18 VI 2008

IMPREZY TOWARZYSZĄCE

- WYSTAWA **Judaika w zbiorach BUW**
BUW, hol główny, 9–20 VI 2008;
Organizator: Pracownicy BUW
- WYSTAWA **Za murem**
Stary BUW, hol na pierwszym piętrze, 9–20 VI 2008;
Organizator: Archiwum Miasta Stołecznego Warszawy
- WYSTAWA **Jesziwas Chachmej Lublin – zdjęcia Henryk Kuś**
Związek Polskich Artystów Fotografików,
Plac Zamkowy 8, Warszawa,
15 VI 2008 (otwarcie o godzinie 18)
- PREZENTACJA **Muzeum Historii Żydów Polskich**
Stary BUW sala I, 16 VI 2008, godz. 19.00
- PREZENTACJA **Encyklopedii Żydów wschodnioeuropejskich**
Instytut Historyczny sala 125; 16 VI 2008, godzina 17.30–19.00;
Uczestnicy: prof. Gershon Hundert, prof. dr hab. Hanna Za-
remska, dr Anna Michałowska-Mycielska, prof. dr hab. Daniel
Grinberg, prof. dr hab. Szymon Rudnicki
- Kiermasz książek o tematyce żydowskiej**
Kampus UW, 16–18 VI 2008

Imprezy towarzyszące

LISTA REFERATÓW

Formy organizacji wspólnot żydowskich w starożytności

Moderator: dr Łukasz Niesiołowski-Spanò, IH UW

prof. dr hab. Edward Dąbrowa, UJ

Hasmoneusze w świetle dokumentów qumrańskich

dr Bogusława Filipowicz, UW

„Dzieci z Elefantyny” – status prawny dzieci żydowskich na Elefantynie

prof. dr hab. Izabela Jaruzelska, UW

Prorocy wobec wyprawy Achaba do Ramoth-gilead

mgr Paweł Kociszewski, UW

Prawo diaspory żydowskiej na Elefantynie

mgr Marcela Kościańczuk, UAM

Narracyjne źródła konstituowania się żydowskich wspólnot religijnych w okresie drugiej świątyni

dr hab. Adam Łajtar, UW

Spoleczność żydowska w Leontopolis

dr Andrzej Mrozek, UJ

Izraelski dualizm państwowy od X do VIII w. p.n.e.

dr Andrzej Nowak, AM Warszawa

Śpiew psalmiczny jako czynnik integrujący środowiska żydowskie w okresie utraty państwowości przez starożytny Izrael

mgr Paweł Plichta, UJ

W Jerozolimie doznacie pociechy (Iz. 66:13). Rola Świętego Miasta w tekstach Tanachu

dr Krystyna Stebnicka, UW

*Obecność lokalnych patriarchów w gminach żydowskich diaspory w okresie cesarstwa***Historia Żydów w Polsce od średniowiecza do końca XVIII wieku – źródła i metody badawcze**

Moderator: dr Anna Michałowska-Mycielska, Centrum im. Anielewicza / IH UW

mgr Zuzanna Bednarek, PAT

*Obrazy narodu wybranego w katechizmach katolickich od końca średniowiecza**do XVIII wieku: od religijnej akceptacji do antyjudajizmu*

dr Witold Bobryk, APS

Stosunek duchowieństwa unickiego do ludności żydowskiej w świetle konsystorza eparchii chełmskiej w XVIII wieku

mgr Maria Cieśla, IH PAN

Metryka Litewska jako źródło do historii Żydów w Wielkim Księstwie Litewskim w XVII i XVIII wieku

mgr Przemysław Czyżewski, UwB

Protokoły ofiary 10 i 20 grosza z 1789 r. jako źródło do badań nad rolą sum lokowanych w kahatach w dochodowości szlacheckiej i kościelnej na przykładzie powiatu grodzieńskiego

Magdalena Dopieralska, IA UW

Kultura żydowska w świetle źródeł archeologicznych – możliwości i pułapki

dr Stefan Gąsiorowski, UJ

Żydzi w księgach miejskich sądu wójtowsko-tawniczego na przykładzie Żółtkwi w XVII i XVIII wieku

dr Szymon Kazusek, AŚ

Żydzi w handlu Rzeczypospolitej XVI–XVIII wieku. Perspektywy badawcze

mgr Bartłomiej Majchrzak, UW

Tekst prawny (instrukcje sejmikowe, inne akty normatywne) jako źródło do badania dziejów Żydów w Polsce

dr Anna Michałowska-Mycielska, UW

Gminne księgi wpisów (pinkasy) – możliwości i ograniczenia badawcze

Ewa Olesiuk, UW

Kamera Wojny i Domen jako źródło do badań nad historią Żydów w Nowych Prusach Wschodnich w latach 1795–1807

mgr Marianna Otmianowska

Karykaturalne przedstawienia Żydów w scenach pasyjnych w polskim malarstwie gotyckim

mgr Anna Rutkowski, UJ

Kronika Szeris Jisroel Menahema Manna ben Salomona Halewiego Amelandera jako źródło do dziejów Żydów polskich w XVI – XVIII wieku

mgr Andrej Szpirt, RAN Moskwa

Źródła „chrześcijańskie” w kronikach żydowskich doby powstania B. Chmielnickiego

dr Jurgita Verbickiene, CBŻEW

Ocena ludności żydowskiej w publikacji antytatarskiej Piotra Czyżewskiego „Al-furkan Tatarski” (Wilno, 1616): spojrzenie komparatystyczne i recepcje obrazu

dr Hanna Węgrzynek, ŻIH

Źródła kościelne dotyczące dziejów Żydów polskich
prof. dr hab. Hanna Zaremska, IH PAN
Źródła do badania liczebności Żydów polskich w średniowieczu

Historia Żydów w Polsce w XIX i pierwszej połowie XX w. – dylematy nowoczesności

Moderator: **dr Jolanta Żyndul, Centrum im. Anielewicza / IH UW**

dr Natalia Aleksion, Touro College

Nowy model rabinatu w międzywojennej Polsce

Aleksandra Bilewicz, MISH UW

Sefardyjczyk jako model Żyda nowoczesnego: O inspiracjach sefardyjskich w polsko-żydowskiej literaturze emancytacyjno-asymilacyjnej

mgr Pascale Falek, OU

Poszukiwanie podwójnej emancytacji: historia zmagania kobiet żydowskich w Polsce okresu międzywojennego

dr Michał Galas, UJ

Wpływy reformy judaizmu na ziemiach polskich w XIX i początkach XX wieku

dr hab. Leszek Hońdo, UJ

Początki syjonizmu w Galicji

dr Anna Jakimszyn, UJ

Żydzi krakowscy a szkolnictwo świeckie stopnia początkowego w czasach Wolnego Miasta Krakowa (1815–1846)

mgr Kamil Kijek, UW

Modernizacyjny wpływ państwa polskiego jako kontekst zbiorowego doświadczenia i zmiany świadomości politycznej ostatniego pokolenia Żydów II

dr Mikhail Kizilov, Merton College

Modernizacja a dehebraizacja karaimskiej gminy w Polsce 1918–1939

dr Dariusz Konstantynów, ISz PAN

„My i żydzi u pomnika cywilizacji”. Reakcje na otwarcie Wielkiej Synagogi na Tłomackim w Warszawie

dr Artur Markowski, UW

Między państwem a rytuałem. Rodzina żydowska w Królestwie Polskim pierwszej połowy XIX wieku

prof. dr hab. Iwan Monołatj, NUP

Żydowska wspólnota Galicji Wschodniej w polityce Habsburgów.

Orientacje etnokulturalne i etnoreligijne

dr hab. Eugenia Prokop-Janiec, UJ

Ewolucja asymilatorskiego projektu modernizacyjnego: środowisko „Izraelity” w dwudziestoleciu międzywojennym

mgr Karolina Rąb, PŚ

BUND a społeczeństwo obywatelskie

dr Marta Sikorska-Kowalska, UŁ

Asymilacja, patriotyzm, socjalizm. Heilpernowie, Konowie, Heryngowie – Żydzi – socjaliści – dylematy tożsamości

dr Inna Sorkina, UJKG

Rosja: wieś, sztetl, miasto: nowa rzeczywistość

dr Łukasz Tomasz Soroka, AP KEN

Żydzi w XIX – wiecznej Radzie Miasta Krakowa

dr Małgorzata Śliż

Gmina żydowska w Galicji między tradycją a nowoczesnością. Modernizacja form organizacyjnych

dr Krzysztof Ulanowski, UG

Chaluce. Od obietnicy ziemi do Ziemi Obiecanej

dr Jacek Walicki, UŁ

Położenie prawne Żydów w Królestwie Polskim 1815–1914

mgr Maciej Wójcicki, UW

Związek Młodzieży Żydowskiej im. Trumpeldora – Bejtar w Polsce, jako czynnik modernizacji społeczności żydowskiej

dr hab. Konrad Zieliński, UMCS

O tułactwie inaczej. Przymusowe migracje Żydów w latach I wojny światowej jako czynnik sprzyjający emancytacji RP

Dzień powszedni Zagłady

Moderator: **dr hab. Barbara Engelking-Boni, IFiS PAN,**

dr Jacek Leociak IFiS PAN

dr hab. Grzegorz Berendt, UG

Cena życia – rola pieniądza, majątku i pracy w walce o przetrwanie na „aryjskiej stronie”

prof. dr hab. Rachel Brenner

Spojrzenie z drugiej strony: polscy pisarze o getcie

mgr Marta Janczewska, CBnZ

Zapis codzienności w literaturze dokumentu osobistego czasu Zagłady (na podstawie tekstów pisanych tam i wtedy)

dr Justyna Kowalska-Leder, IKP UW

- Życie codzienne pod okupacją niemiecką w dziennikach dzieci żydowskich*
dr Dorota Krawczyńska, IBL PAN
Przestrzeń Zagłady – rzeczywistość i wyobrażona
mgr Kazimierz Latuch, GUS
Przemiany demograficzne i straty wojenne polskiej ludności żydowskiej w latach 1939–1945
mgr Julia Makosz, UJ
Pieśni getta
dr Aleksandra Namysł, IPN
Rola Centrali Żydowskiej Rad Starszych w organizacji opieki społecznej i zdrowotnej wśród ludności żydowskiej Wschodniego Górnego Śląska (1940–1943)
mgr Ewa Nowogrodzka, UJ
Stosunki między partyzantką żydowską a mieszkańcami wsi w północnej części dystryktu lubelskiego
mgr Joanna Ostrowska, UJ
Prostytucja (formalna i nieformalna) w Polsce w okresie II wojny światowej / getta
mgr Jakub Petelewicz, UW
Żydowska Samopomoc Społeczna w GG i jej rola w życiu małych gett
mgr Monika Polit, ŻIH
„Reporter w getcie” – reportaże Józefa Zelikowicza z getta łódzkiego
mgr Joanna Roszak, UAM
Idąc, opowiadali bajkę. Buczkowski – Buber
mgr Zuzanna Schnepf-Kończak, SNS IFiS PAN
Badanie stosunków między Żydami ukrywającymi się na wsi a ich gospodarzami z perspektywy wybranych kategorii socjologii emocji
Monika Stępień, UJ
Dzień powszedni papierowych Żydów na przykładzie losów H. Fisher i M. M. Mariańskich
dr Monika Szablowska-Zaremba
Pisarz – świadek Zagłady – o literackich zapisach Stanisława Wygodzkiego
mgr Ewa Wiatr, UŁ
„Kronika Getta Łódzkiego” zwiercadłem życia codziennego
Konrad Wójcik, IKP Kołobrzeg
Bluznierstwo wobec braku Boga. Lektura Calela Perechodnika w kontekście świadectw Zagłady
mgr Małgorzata Zduniak-Wiktorowicz, UAM
Sztetl opowiada – Zagłada zaświadczona

- Polscy Żydzi po II wojnie światowej**
Moderator: **dr hab. Małgorzata Melchior**, ISNS UW
- prof. dr hab. Monika Adamczyk Garbowska**, UMCS
Czy to na pewno Ryki? Powroty ocalonych do rodzinnych miejscowości według relacji w księgach pamięci
Noemi Bażanowska, UJ
Rola porwojennych żydowskich domów dziecka w kształtowaniu postaw społecznych i świadomości narodowej wychowanków
prof. dr hab. Sławomir Buryła, UWM
Zagłada widziana zza oceanu („Rozbitkowie” Sydora Reya)
dr Helena Datner, ŻIH prof. dr hab. Stanisław Krajewski IFiS PAN
Założenia i kształt powojennej galerii Muzeum Historii Żydów Polskich
mgr Kamila Dąbrowska, UW
Dolny Śląsk jako ojczyzna prywatna żydowskich, marcowych emigrantów
Anna Dobiegała, UWM
Stanisław Benski – dzieje nieznanne
Anna Domagała, UŚ
Żydzi w Zagłębiu Dąbrowskim po II wojnie światowej
dr Ignacy Einhorn, TSKŻ
Towarzystwo Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w Polsce w latach 1921–1950
dr Edyta Gawron, UJ
Społeczne aspekty migracji Żydów w Polsce w latach 1945–1948
dr August Grabski, ŻIH
Wydarzenia marcowe 1968 roku w optyce żydowskich komunistów
mgr Izabela Kazejak, EUJ
Między integracją a emigracją. Mniejszości żydowskie w polskim Wrocławiu i ukraińskim (sowieckim) Łwowie (1944–1991)
mgr Kamila Klauzińska, UJ
Współczesna genealogia Żydów polskich w oczach antropologa. Studium jednego przypadku
mgr Ewa Koźmińska Frejlik
Casus polsko-żydowskich małżeństw mieszanych w okresie tuż-powojennym
mgr Bartłomiej Krupa, UAM
Ci, którzy odchodzą. Pamięć Zagłady w prozie lat 1987–1996
prof. dr hab. Joanna B. Michlic, Lehigh University
Dzieciństwo w sierocińcach żydowskich w Polsce po II wojnie światowej w świetle zachowanych źródeł

dr Ewa Pogorzała, PWSZ Zamość

Szkolnictwo dla dzieci żydowskich w Polsce po II wojnie światowej

mgr Laura Quercioli Mincer, ULS Rzym

Cisza i krzyk. Tożsamość homoseksualna i tożsamość żydowska u Juliana Strykowskiego i u Giorgia Bassaniego

mgr Martyna Rusiniak, UW

Odradzanie się życia społeczności żydowskiej w Polsce na przykładzie Bundu

dr Tadeusz Paweł Rutkowski, UW

Żydowski Instytut Historyczny i jego pracownicy w okresie wydarzeń marcowych 1968 r.

Stephan Stach, SDI Lipsk

Geneza i pierwsze lata działalności Żydowskiego Instytutu Historycznego 1944/47–50

dr hab. Bożena Szaynok, UW

Żydzi wobec sytuacji politycznej Polski po 1944 roku

mgr Joanna Wiszniewicz, ŻIH

Jedno czy dwa „drugie pokolenia” w Polsce? Wstępne rozpoznanie problematyki

mgr Adrian Wójcik, dr Michał Bilewicz, UW

Co wynika z tożsamości Polskich Żydów przelotem tysiącleci? Analiza badań ilościowych

Mesjanizm w myśli żydowskiej od źródeł po czasy współczesne

Moderatorzy: prof. dr hab. Stanisław Krajewski, IF UW; dr Adam Lipszyc, IFiS PAN

mgr Krzysztof Chaczko, UW

Polityka mesjanistyczna? W poszukiwaniu elementów koncepcji mesjanistycznej wśród izraelskich partii religijnych

dr hab. Jan Doktor, ŻIH

Upadek Mesjasza?

mgr Wojciech Hanuszkiewicz, SNS IFiS PAN

Nauka i mesjanizm. Filozofia kultury Hermanna Cohena

dr Grzegorz Hetman

Wizja mesjanizmu w myśli Lucjana Mariana Freytaga

mgr Urszula Idziak, SNS IFiS PAN

Obietnica, czyli Jacquesa Derridy mesjanizm bez mesjanizmu

prof. dr hab. Stanisław Krajewski, IFiS PAN

Mesjanizm a dialog międzyreligijny

dr Anna Kuśmirek, UKSW

Mesjanizm w tradycji targumicznej

Prof. dr hab. Edward Lipiński, Leuven

Od ideologii królewskiej do mesjanizmu w Psalmach Salomona

dr Adam Lipszyc, IFiS PAN

Ernst Bloch: ślady zbyt wyraźne

mgr Katarzyna Liszka, UW

Obietnica mesjańska w cieniu pamięci Szoa

dr Paweł Maciejko, HU

Mesjanizm i antymesjanizm w pismach Rabina Jonatana Eibeschütza

Agata Paluch, UJ

Mesjasz jako mówiący. Mistyczna koncepcja postaci Mesjasza

dr Piotr Paziński

Utopia bez apokalipsy – mesjańskie poglądy Majmonidesa

mgr Maja Rosińska, UJ

Problem mesjanizmu w myśli chasydów z dynastii Lubańwicz

mgr Artur Skorek, UJ

Dialektyka procesu zbawczego według rabina Awrahama Kuka – rola profanum w czasach mesjańskich

dr Marzena Zawanowska, UMCS

A–mistyczny mesjanizm wczesnych Karaimów: racjonalistyczne podejście do egzegezy biblijnej

Sztuka żydowska w XIX i XX wieku

Moderator: dr Eleonora Bergman, ŻIH

dr hab. Barbara Breysach, UWM

Posthabsburska sztuka żydowska

mgr Monika Czekanowska, UAM

Czy scena przedstawiająca Dwunastoletniego Chrystusa w świątyni w XIX w. jest obrazem żydowsko–chrześcijańskich polemik?

mgr Magdalena Cześniak,

Jonasz Stern – artysta zapomniany?

dr Bożena Grzegorzczuk, UMK

W krainie Szeherezady – amsterdamski kinoteatr „Tuschinski”

dr Eleonora Jedlińska, UE

„Pamięć Miejsca/Miejsce Pamięci. Muzeum w Bełżcu”

mgr Magdalena Maciudzińska, UAM

Arnold W. Brunner i nowa koncepcja architektury synagoidalnej przelomu XIX i XX wieku

mgr Małgorzata Paszylka-Galza, MNwG

Józef Budko (1888–1940) – artysta zapomniany

dr Renata Piątkowska, MHŻP

Jakub Apenszlak – współtwórca Żydowskiego Towarzystwa Krzewienia Sztuk Pięknych

dr Małgorzata Stolarska, MHŻP

Heinrich Tischler – żydowski ekspresjonista z Wrocławia

dr Krzysztof Tkaczyk, UW

Carl Einstein w poszukiwaniu totalności sztuki

Literatura żydowskiej Warszawy

Moderatorzy: **dr Alina Molisak, ILP UW; dr Marta Marzańska, IO UW**

mgr Maria Antosik-Piela, ŻIH

Żydowski świat przestępczy na tle przedwojennej Warszawy

dr Małgorzata Domagalska, UŁ

Warszawa przyszłości, ale dla kogo? Futurystyczne wizje stolicy w antysemitycznej prozie przelomu XIX i XX wieku

mgr Zuzanna Kołodziejka, UW

Przestrzeń Warszawy widziana oczami jej żydowskich mieszkańców

Anna Kulpa, UJ

Ulica Dzika Kadii Mołodowskiej – przeciw nędzy, niesprawiedliwości, wykluczeniu

dr Marta Marzańska, UW

Bialik w Warszawie

mgr Katarzyna Mazurczak, UW

Żydowskie domy literackie w Warszawie: Rodziny Cejtlin i Alterman w okresie rozkwitu publicystyki hebrajskiej i jidysz

dr Alina Molisak, UW

Warszawa Szaloma Asza i Jakuba Appenszlaka

dr hab. Szoszana Ronen, UW

Żyd piszący po hebrajsku w Warszawie – dlaczego?

mgr Magdalena Stańczuk, UW

„Wracam do ciebie, miasteczko...” – Warszawa w twórczości Władysława Szlengla

mgr Bella Szwarcman-Czarnota, Midrasz

Żona Lota ogląda się za siebie – obraz zagłady miasta w twórczości poetek języka jidysz

prof. dr hab. Sławomir Żurek, KUL

Polsko-żydowska Warszawa w zapisach poetyckich Arnolda Stuckiego

Izraelski hebrajski na tle ogólnosemickim

Moderator: **dr Maciej Tomal, IO UW**

dr Marek Piela, UJ

Hebrajskie teksty literackie jako źródło do badań nad gramatyką współczesnej hebrajszczyzny

dr Maciej Tomal, UW

Hebrajski izraelski na tle dialektów nowoaramijskich. Uwagi typologiczne

Jidyszland: tożsamość językowa i kulturowa Żydów polskich

Moderator: **prof. dr hab. Ewa Geller, IFG UW**

mgr Dick Betlem, UA

Trzy podejścia do wczesnego rozwoju języka jidysz (Weinreich, Katz, Wexler)

dr Mirosława Bułat, UJ

„Na warszawskiej scenie” (Żydowska kultura teatralna międzywojennej Warszawy we wspomnieniach Zygmunta Turkowa)

dr Natan Cohen, University Bar Ilan

Mity jidyszlandu: odkrywanie legendy o Esterce w literaturze żydowskiej

mgr Aleksandra Geller, UW

Wos iz jidyszizm? – koncepcje kultury jidysz na podstawie publicystyki w „Literarisze Bleter”

Prof. dr hab. Ewa Geller, UW

Jidyszland: żydowska Atlantyda. Próba definicji

mgr Anna Gulińska, Fundacja Bruchejon

Redstu jidysz? Jidysz Żydów polskich w XXI wieku. Kto, gdzie, jak i dlaczego mówi jeszcze po żydowsku

mgr Agata Kondrat, UW

„Der moderner sznajder” jako źródło informacji o modzie żydowskiej lat 30-tych XX wieku

dr Alexander Kurc, Fundacja im. Michela de Montaigne Białystok

Wielokulturowa tożsamość Żydów polskich – na podstawie badań w projekcie „Pojednanie – Żydzi i Polacy”

dr Joanna Lisek, UW

Problematyka kobieca w Księgach Pamięci (na przykładzie Pińczowa)

mgr Magdalena Ewa Młynek, JGU

„A Bintel Brief”: praktyczna pomoc w akulturacji wschodnioeuropejskich Żydów w Stanach Zjednoczonych Ameryki

dr Joanna Nalewajko-Kulikow, IH PAN

Nauka ojczystego języka

dr Grażyna Olszewska-Baka, Fundacja im. Michela de Montaigne

Obrazy polskiej tożsamości w biografjach Żydów białostockich.

Na podstawie realizacji projektu „Pojednanie – Żydzi i Polacy”

mgr Izabela Olszewka, UG

Elementy kulturowe w tłumaczeniu powieści I.B. Singera

dr Przemysław Piekarski, UJ

Formacje hybrydalne w jidysz

dr Magdalena Ruta, UJ

Obraz miasteczka w prozie jidysz okresu PRL

dr Magdalena Sitarz, UJ

Szolem Asz pomiędzy Jidyszlandem a kulturą polską

mgr Karolina Szymaniak, UJ

Wytaczanie granic – krytyka literacka wobec zagadnień tożsamości literatury jidysz

mgr Aleksandra Wilczura, UJ

Folklor Żydów na ziemiach polskich w latach 1918–1939 w pracach muzykologów żydowskich

dr Agnieszka Żółkiewska, ŻIH

Geneza idei żydowskiego humoru narodowego

Stereotypy narodowe i antysemityzm

Moderator: prof. dr hab. Ireneusz Krzemiński, IS UW

dr Monika Bednarczuk, PWSZ

Polak w siłach Salome (antysemityzm i płęć)

dr Piotr Forecki, UAM

Retoryka antysemicka w obronie paradygmatu polskiej niewinności

dr Agnieszka Friedrich, UG

Ideologia i frazeologia antysemicka na łamach „Roli” Jana Jeleńskiego.

mgr Joanna Furła-Buczek, UW

Język okupacyjnych obwieszczeń dotyczących Żydów jako pośrednie narzędzie Zagłady

mgr Joanna Grzelak, UAM

Stereotyp Żyda w języku polskim

mgr Joanna Guzik, UJ

Antysemityzm w Japonii

dr Grzegorz Krzywiac, IH PAN

Dziedzictwo II Rzeczypospolitej? – antysemityzm jako kod kulturowy, projekt narodowy i Weltanschauung

mgr Andrzej Kujawski, IZ w Poznaniu

Problem antysemityzmu w Unii Europejskiej

mgr Magdalena Kuleta-Hulboj, UW

Konfrontacja odmiennych wspólnot pamięci czy dialog? Polsko-izraelska wymiana młodzieży

dr Przemysław Różański, UG

Antysemityzm – stereotyp czy coś więcej?

dr Luiza Arabella Wawrzyńska-Furman, PRChiŻ

„Starsi Bracia” czy „bogobójcy”? – szczególna odpowiedzialność chrześcijan za antysemityzm

dr Piotr Weryński, dr Dorota Dolińska, PŚ Katowice

Resentyment polski wobec Holocaustu jako faktu społecznego

mgr Przemysław Wiatrowski, UAM

Mowa nienawiści? Obraz Żyda w „Przewodniku Katolickim” z lat 30. XX wieku

mgr Mikołaj Winiewski, UW

Specyfika stereotypu Żyda – „zimny” i „kompetentny”

Antysemityzm jako zjawisko w historii

Moderator: dr hab. Andrzej Żbikowski, Instytut Filozofii i Socjologii PAN

mgr Karen Auerbach, BU

Rodziny żydowskie z Ujazdowskiej 16

Agata Dąbrowska, UŁ

Wpływ niemieckiej propagandy antysemickiej lat trzydziestych i czterdziestych XX wieku na kształtowanie wizerunku Żyda w kulturze polskiej

Anna Magdzińska, UAM

Wystąpienia antyżydowskie w Chojnicach w 1900 roku

dr Katarzyna Pereira, UwB

Żydowscy przyjaciele Charles'a Peguy

mgr Marcin Sobon, AŚ

Galiczyjskie echa wystąpień antyżydowskich w Rosji i Królestwie Polskim 1881 r.

dr Aleksandra Sulikowska-Gąska, UW

Żydzi i judaizanci na Rusi w XV i XVI wieku

dr Dobrosława Świerczyńska, IBL PAN

Henryk Sienkiewicz i kwestia żydowska. Między stereotypem a doświadczeniem

Andrzej Zamojski, UwB

Władza sowiecka i antysemityzm. Przypadek wschodniej Białorusi lat 20-tych i 30-tych

dr Jolanta Żyndul, UW

Przemiany dyskursu o mordach rytualnych, czyli co miał wspólnego ks. Piotr Skarga z Andrzejem Niemojewskim

Organizatorzy:

Uniwersytet Warszawski

Urząd miasta stołecznego Warszawy

Współpraca merytoryczna:

Centrum Badań nad Zagładą Żydów
IFiS PAN

Muzeum Historii Żydów Polskich
Żydowski Instytut Historyczny
Centrum Badania i Nauczania Dziejów
i Kultury Żydów w Polsce,
im. Mordechaja Anielewicza
Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie

Wsparcie finansowe:

Fundacja Uniwersytetu Warszawskiego

Instytut Historyczny UW

Patroni medialni:

Impreza w ramach obchodów
Europejskiego Roku Dialogu Międzykulturowego

Opracowanie graficzne:
Wydawnictwo Austeria
Kraków, ul. Szeroka 6

A U S T E R I A

www.austeria.eu